

AFGHANISTAN	د افغانستان	مرکز حل
CENTER FOR	د سوداګريزو	منازعات
COMMERCIAL	شخړو	تجارتی
DISPUTE	حل مرکز	افغانستان
RESOLUTION		

قواعد حکمیت

مرکز حل منازعات تجارتي افغانستان

فهرست عناوین

- 1 ماده اول: هدف
- 1 ماده دوم: اصطلاحات
- 2 ماده سوم: ساحه تطبیق
- 2 ماده چهارم: تفسیر قواعد
- 3 ماده پنجم: رئیس و کمیته رهبری مرکز حل منازعات تجارتی
- 3 ماده ششم: تعدیل
- 3 ماده هفتم: اطلاعیه ها و مراسلات
- 4 ماده هشتم: درخواست حکمیت
- 4 ماده نهم: دفاعیه و ادعای متقابل
- 5 ماده دهم: الحاق طرف ثالث در حکمیت
- 6 ماده یازدهم: منازعات چند جانبه
- 6 ماده دوازدهم: توحید قضایای حکمیت
- 6 ماده سیزدهم: تشکیل بورد حکمیت
- 7 ماده چهاردهم: تعیین متخصصین یا اهل خبره توسط بورد حکمیت
- 8 ماده پانزدهم: صلاحیت بورد حکمیت
- 8 ماده شانزدهم: بیطرفی، استقلالیت و دسترسی به بورد حکمیت
- 9 ماده هفدهم: اعتراض علیه حکم و رد حکم
- 10 ماده هجدهم: محل حقوقی حکمیت
- 10 ماده نوزدهم: قانون حاکم
- 10 ماده بیستم: زبان در روند حکمیت
- 11 ماده بیست و یکم: انتخاب منشی اداری
- 11 ماده بیست و دوم: طرز رسیدگی حکمیت
- 12 ماده بیست و سوم: برخورد مساویانه با طرفین
- 12 ماده بیست و چهارم: رسیده گی حکمیت به اسرع وقت و با کمترین هزینه
- 12 ماده بیست و پنجم: شواهد و مدارک اثباتیه
- 13 ماده بیست و ششم: تدابیر مؤقت
- 13 ماده بیست و هفتم: طرز تدویر جلسات

14	ماده بیست و هشتم: قرار حکمیت
15	ماده بیست و نهم: اصلاح و تفسیر قرار حکمیت
15	ماده سی ام: مصارف حکمیت
16	ماده سی و یکم: مصونیت
17	ماده سی و دوم: محرمیت
17	ماده سی و سوم: ختم رسیدگی حکمیت
18	ضمیمه شماره 1
18	مصارف خدمات اداری مرکز حل منازعات تجارتي
19	ضمیمه شماره 2
19	فیس حکمیت مرکز حل منازعات تجارتي
20	ماده پیشنهادی حکمیت مرکز حل منازعات تجارتي افغانستان

ماده اول: هدف

این قواعد به منظور اداره و مدیریت قضایای حکمیت که در مرکز حل منازعات تجاری افغانستان ثبت و مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، وضع گردیده است.

ماده دوم: اصطلاحات

اصطلاحات اتی در این قواعد مفاهیم ذیل را افاده می‌نماید:

1. ACDR : مرکز حل منازعات تجاری افغانستان و یا در انگلیسی مفهوم Afghanistan Center for Commercial Dispute Resolution را افاده مینماید که در این قواعد بنام مرکز حل منازعات تجاری یاد می‌گردد.
2. کمیته رهبری مرکز حل منازعات تجاری: هیئت تصمیم‌گیرنده مرکز حل منازعات تجاری می‌باشد.
3. مورد حکمیت: هیئت است متشکل از یک یا سه حکم که مطابق این قواعد تشکیل می‌یابد و موظف بر حل و فصل منازعات از طریق حکمیت با در نظر داشت این قواعد می‌باشد.
4. موافقتنامه حکمیت: موافقتنامه کتبی طرفین یا یک ماده در قرارداد میان طرفین مبنی بر احاله منازعات جهت حل و فصل از طریق حکمیت در مرکز حل منازعات تجاری میباشد.
5. قرار حکمیت: قرار حکمیت شامل قرار موقت، قسمی، نهایی و یا قرار بر اساس توافق طرفین میباشد.
6. قرار موقت: قرار که مورد حکمیت در خصوص تدابیر موقت قبل از اصدار قرار نهایی صادر میکند.
7. قرار قسمی: قرار که مورد حکمیت در خصوص برخی اما نه همه ادعاها و دعاوی متقابل طرفین صادر میکند.
8. قرار نهایی: قرار که توسط آن مورد حکمیت در نهایت تصمیم خویش را در مورد ادعاها و یا ادعاهای باقی مانده طرفین، طوریکه قضیه ایجاب نماید، اتخاذ می‌نماید.
9. قرار بر اساس توافق طرفین: قرار که در صورت توافق نهایی طرفین در مورد منازعه میان آنان و درخواست کتبی مشترک طرفین توسط مورد حکمیت صادر میشود.
10. ادعا: هر نوع ادعای یک طرف منازعه علیه طرف دیگر می‌باشد.
11. مدعی: طرف یا طرفین منازعه است که حکمیت را آغاز می‌کند.
12. منازعه: اختلاف میان دو یا بیشتر از دو طرف ناشی از رابطه حقوقی میان طرفین میباشد.
13. روز: روز رسمی در کشور که اطلاعیه‌ها و مراسلات در مطابقت با این قواعد در آن انجام می‌یابد.
14. مدعی علیه: طرف یا طرفین منازعه است که حکمیت علیه وی آغاز شده است.
15. دفتر ثبت: دفتر ثبت منازعات در مرکز حل منازعات تجاری است.
16. طرفین: مدعی و مدعی علیه است.
17. قواعد: همین قواعد حکمیت مرکز حل منازعات تجاری می‌باشد.

18. مدارک اثباتیه: شامل شاهد، اسناد معتبر طرفین و گزارش اهل خیره در رابطه به حقایق قضیه می باشد.

ماده سوم: ساحه تطبیق

1. این قواعد بر حکمیت های قابل تطبیق است که موافقتنامه های حکمیت مربوطه تطبیق این قواعد را پیش بینی کرده باشد و یا درج کلمات در موافقتنامه حکمیت که مفهوم مشابه را افاده نماید. با ارائه درخواست حکمیت به مرکز حل منازعات تجاری، چنین فرض می شود که طرفین منازعه با ارائه درخواست رسیده گی حکمیت به مرکز حل منازعات تجاری، این قواعد را به عنوان بخشی از موافقتنامه حکمیت خود پذیرفته و به آن توافق کرده اند.
2. این قواعد از تاریخ 12 جوزا 1399 نافذ بوده و بر رسیده گی و اجرای حکمیت های که در تاریخ متذکره و یا بعد از آن آغاز میگردد، قابل تطبیق میباشد.
3. نسخه این قواعد که در زمان ثبت درخواست حکمیت نافذ بوده در مورد رسیده گی حکمیت نیز قابل تطبیق میباشد مگر اینکه طرفین طوری دیگر توافق نموده باشند.
4. مرکز حل منازعات تجاری یگانه مرجع با صلاحیت برای اجراء و رسیده گی حکمیت طبق احکام این قواعد می باشد.

ماده چهارم: تفسیر قواعد

1. مرکز حل منازعات تجاری صلاحیت تفسیر تمام احکام این قواعد را بر اساس درخواست یک طرف و یا طرفین منازعه دارا میباشد.
2. مورد حکمیت که طبق احکام این قواعد تشکیل می شود، صلاحیت تفسیر احکام مرتبط به حوزه صلاحیت و وظایف خویش را دارا میباشد.
3. در صورتیکه مورد حکمیت که مطابق این قواعد تشکیل شده باشد احکام این قواعد را تفسیر نماید، تفسیر مذکور باید توسط مرکز حل منازعات تجاری بررسی و تائید گردد.
4. مرکز حل منازعات تجاری مکلف نیست تا برای تصامیم خویش بر اساس این قواعد دلیل ارائه نماید، مگر در حالات مشخصی که این قواعد پیش بینی کرده باشد و مشترکاً توسط طرفین منازعه چنین درخواستی صورت بگیرد.
5. در این قواعد کلمات مفرد به مفهوم جمع و برعکس آن می باشد.

ماده پنجم: رئیس و کمیته رهبری مرکز حل منازعات تجاری

1. رئیس مرکز حل منازعات تجاری میتواند به نمایندگی از مرکز حل منازعات تجاری حسب ضرورت و با در نظر داشت استعجالیت موضوع تصامیم یک جانبه اتخاذ نماید، مشروط بر اینکه چنین تصامیم اتخاذ شده باید در جلسه بعدی کمیته رهبری مرکز حل منازعات تجاری تصویب گردد.
2. کمیته رهبری مرکز حل منازعات تجاری تیم مدیریت قضایای این مرکز را نظارت و رهبری می نماید. تیم مدیریت قضایا متشکل از مدیران قضیه می باشد که قضایای محول شده به مرکز حل منازعات تجاری را مدیریت و به پیش می برند.
3. وظایف و مسئولیت های رئیس و کمیته رهبری مرکز حل منازعات تجاری در اساسنامه این مرکز تنظیم می شود.

ماده ششم: تعدیل

1. با در نظر داشت فقره (2) این ماده، طرفین منازعه می توانند روی تعدیل این قواعد قبل از آغاز رسیده گی حکمیت و یا پس از آن کتباً توافق نمایند. هر نوع تعدیل این قواعد بعد از آغاز رسیده گی حکمیت باید توسط بورد حکمیت و مرکز حل منازعات تجاری تأیید گردد.
2. هیچ یک از طرفین نمی توانند مواد 3، 4، 5، 8، 9، 16، 17 و 30 این قواعد را تعدیل و یا حذف نمایند.

ماده هفتم: اطلاعیه ها و مراسلات

1. طرفین و یا وکلای مدافع آنان اسناد و مراسلات خود را صرف به شکل الکترونیک ارسال می دارند، مگر اینکه نیاز باشد تا اسناد به شکل نسخه چاپی تسلیم گردد. فورم درخواست حکمیت از این امر مستثنی بوده، سایر اسناد دیگر که به شکل نسخه چاپی تهیه شده به طور مستقیم به طرف های دیگر منازعه و بورد حکمیت بعد از تشکیل آن فرستاده می شود. علاوه بر یک نسخه الکترونیک اسناد متذکره به مرکز حل منازعات تجاری فرستاده می شود.
2. ارسال اطلاعیه ها و مراسلات از جانب مرکز حل منازعات تجاری از طریق ایمیل، پسته رسان و یا سایر وسایلی ممکنه که نشانگر سابقه ارسال باشد، صورت می گیرد. مرکز حل منازعات تجاری یک نسخه از درخواست حکمیت را توسط پسته رسان ارسال نموده و تمام مراسلات دیگر را از طریق ایمیل می فرستد و در حالاتی که دسترسی به ایمیل مقدور نباشد این مراسلات نیز توسط پسته رسان ارسال میگردد مگر اینکه طرفین منازعه و یا بورد حکمیت طوری دیگری تقاضا نمایند.
3. اطلاعیه ها یا مراسلات به روزیکه شخصاً مرسل الیه و یا نماینده اش آن را دریافت نماید، دریافت شده تلقی میگردد و یا زمان این اطلاعیه ها یا مراسلات دریافت شده تلقی می گردد که مطابق به فقره دوم این ماده صورت گرفته باشد.
4. میعاد زمانی مطابق این قواعد به تاریخ دریافت اطلاعیه یا مرسله آغاز میگردد.

ماده هشتم: درخواست حکمیت

1. مدعی درخواست حکمیت را که حاوی معلومات مندرج فقره (2) این ماده باشد، با مرکز حل منازعات تجارتي ثبت مینماید. به منظور این قواعد و اصدار قرار حکمیت، تاریخ آغاز رسیدگی حکمیت تاریخی است که مدعی علیه درخواست حکمیت را دریافت نماید.
2. درخواست حکمیت حاوی معلومات و ضمایم ذیل می باشد:
 - (1) مبلغ 6500 افغانی هزینه ثبت اداری درخواست حکمیت (هزینه ثبت)؛
 - (2) شهرت مکمل و جزئیات تماس به شمول ایمیل و شماره تلفون هر یک از طرفین منازعه و حکم های منتخب آنان (در صورتیکه حکم ها انتخاب شده باشند)؛
 - (3) خلص و فشرده کامل موضوع منازعه و دلایلی که ادعا بر اساس آن صورت گرفته است؛
 - (4) مطالبه ادعا شامل ارزش پولی چنین ادعا یا ارزش پولی احتمالی آن در صورتیکه ارزش پولی آن دقیقا مشخص شده نتواند؛
 - (5) نسخه کامل و خوانا تمامی اسناد و در مواردی که لازم باشد ترجمه اسناد به زبان های دری یا پشتو به شمول قرارداد که حاوی موافقتنامه حکمیت باشد و قانون حاکم بر رسیده گی حکمیت؛
 - (6) در صورتیکه ادعا ها تحت بیشتر از یک سند صورت گرفته باشد، تائیدی موافقتنامه حکمیت در ارتباط به هر یک از ادعا یا سند؛
 - (7) ملاحظات مرتبط به تشکیل بورد حکمیت و در صورتیکه موافقتنامه حکمیت سه حکم را پیشبینی کرده است، معرفی حکم منتخب مدعی و ارائه جزئیات تماس حکم مذکور؛
 - (8) پیشنهاد مدعی در رابطه به قانون قابل تطبیق، زبان و محل حکمیت، در صورتیکه اسناد ارائه شده چنین مواردی را مشخص نکرده باشد.
3. مرکز حل منازعات تجارتي یک نسخه از درخواست حکمیت و سایر اسناد حمایتی را به مدعی علیه یا نماینده مشخص شده وی ارسال می کند مشروط بر اینکه مدعی تمام پیش شرط های مندرج فقره دوم این ماده را عملی سازد.

ماده نهم: دفاعیه و ادعای متقابل

1. مدعی علیه مکلف است تا در خلال 30 روز پس از دریافت درخواست حکمیت، دفاعیه (و ادعای متقابل خود را با در نظر داشت این ماده) به مرکز حل منازعات تجارتي افغانستان تقدیم نماید.
2. مدعی علیه میتواند در صورت موجودیت دلایل موجه از مرکز حل منازعات تجارتي تقاضا نماید تا مدت زمان ارائه دفاعیه الی 30 روز دیگر تمدید گردد مشروط بر اینکه مدعی علیه با تمام شرایط مربوطه (مانند ارائه ملاحظات در مورد تعداد حکم ها، یا معرفی حکم) در مدت زمانیکه مرکز حل منازعات تجارتي تعیین

نموده است، عمل نموده باشد. درخواست کتبی دوباره مدعی علیه غرض تمدید زمان برای مدت بیشتر از 30 روز، باید توسط تمام طرفین مورد توافق قرار گیرد.

3. مرکز حل منازعات تجاری بلافاصله دفاعیه مدعی علیه را پس از دریافت آن به مدعی ارسال می‌دارد.

4. عدم ارائه دفاعیه در مدت تعیین شده نباید:

(1) روند رسیده‌گی حکمیت را به تعویق بیاندازد، و هر جواب که مدعی علیه پس از میعاد تعیین شده ارائه مینماید، به بورد حکمیت سپرده می‌شود.

(2) به مثابه انصراف مدعی علیه از حق اعتراض بر صلاحیت رسیده‌گی بورد حکمیت تلقی گردد. در چنین

شرایط بورد حکمیت موضوع صلاحیتش را به عنوان یکی از مسایل مورد رسیدگی حکمیت بدون پیش‌دآوری در زمینه حقوق طرفین در مورد اعتراض بر چنین تصمیم در پیشگاه محاکم ذیصلاح بررسی کرده، تصمیم اتخاذ مینماید.

(3) به مثابه موقف مدعی علیه در خصوص ماهیت منازعه تلقی گردد.

5. هر نوع ادعای متقابل باید با دفاعیه مدعی علیه ارائه گردد. عدم ارائه هر نوع ادعای متقابل به صورت همزمان و ارائه آن به صورت مجزا باید مورد توافق بورد حکمیت قرار گیرد.

6. در صورتیکه مدعی علیه ادعای متقابل خود را یکجا با دفاعیه تسلیم نموده باشد، مدعی در خلال مدت 30 روز از تاریخ دریافت چنین ادعاهای متقابل باید پاسخ خویش را در مورد ادعاهای متقابل ارائه نماید مگر اینکه مرکز حل منازعات تجاری این مدت زمان را تمدید نماید.

ماده دهم: الحاق طرف ثالث در حکمیت

1. در صورتیکه یکی از طرفین بخواهد طرف ثالثی را در پروسه حکمیت ملحق نماید، باید در خواست حکمیت

علیه آن طرف ثالث (درخواست الحاق طرف ثالث) را به مرکز حل منازعات تجاری ارائه نماید.

2. درخواست الحاق طرف ثالث باید حاوی معلومات مندرج فقره دوم ماده هشتم باشد.

3. تاریخ که مرکز حل منازعات تجاری درخواست الحاق طرف ثالث را دریافت می‌نماید، تاریخ آغاز رسیده‌گی حکمیت علیه طرف ثالث محسوب می‌شود.

4. الحاق طرف ثالث تابع مواد هشتم و نهم این قواعد بوده و احکام مواد متذکره با تغییرات لازم، بالای الحاق طرف ثالث تطبیق می‌گردد.

5. الحاق طرف ثالث در حکمیت نمی‌تواند بعد از تشکیل بورد حکمیت صورت بگیرد مگر اینکه طرفین موجود

و بورد حکمیت در مورد چنین الحاق توافق داشته باشند. مرکز حل منازعات تجاری صلاحیت رد درخواست الحاق طرف ثالث را قبل از تشکیل بورد حکمیت دارد.

ماده یازدهم: منازعات چند جانبه

بورد حکمیت بعد از بررسی درخواست های طرفین، صلاحیت کامل دارد تا روش رسیدگی حکمیت میان چندین جانب یا طرفین را تعیین نماید. به منظور اتخاذ روش متذکره بورد حکمیت مکلف است تا حد امکان اصل عدالت و شفافیت را در نظر داشته باشد.

ماده دوازدهم: توحید قضایای حکمیت

1. با در نظر داشت فقره دوم این ماده دوازدهم، مرکز حل منازعات تجارتی میتواند دو و یا بیشتر از دو قضیه و یا پروسه های حکمیت را بر اساس این قواعد و شرایط ذیل در یک پروسه حکمیت توحید نماید:
 - (1) طرفین به توحید پروسه های حکمیت توافق داشته باشند، یا
 - (2) تمام ادعا های مورد رسیدگی حکمیت تحت عین موافقتنامه حکمیت صورت گرفته باشند، یا
 - (3) در حالاتی که ادعاهای مورد رسیدگی حکمیت تحت چندین موافقتنامه حکمیت صورت گرفته باشد، ولی شامل عین طرفین منازعه، و عین روابط حقوقی بوده و موافقتنامه های مربوطه حکمیت با هم سازگار باشند.
2. مرکز حل منازعات تجارتی نمی تواند قضایای را با هم توحید نماید که حکم های مختلف برای آنها تایید و یا تعیین شده باشد.
3. در صورتیکه مرکز حل منازعات تجارتی تصمیم میگیرد تا چندین قضایای حکمیت را توحید نماید، چنین قضایا با قضیه که از همه نخست آغاز گردیده است، توحید میگردد.

ماده سیزدهم: تشکیل بورد حکمیت

1. طرفین میتوانند تعداد حکم ها را تعیین نمایند.
2. هرگاه طرفین در مورد تعداد حکم ها توافق ننموده باشند، مرکز حل منازعات تجارتی به عنوان تلاش ابتدایی تعداد حکم ها را تعیین می نماید. در چنین حالت تعداد حکم ها سه حکم میباشد، مگر در حالاتی که (ماهیت، پیچیدگی و ارزش موضوع مورد منازعه) ایجاب نماید تا تنها یک حکم به قضیه رسیدگی نماید.
3. در صورت تعیین سه حکم توسط مرکز حل منازعات تجارتی یا توافق طرفین بر سه حکم و عدم توافق طرفین بر طرز تعیین حکم، برای مدعی فرصت داده میشود تا در خلال 30 روز از تاریخ اطلاع مدعی علیه در مورد درخواست حکمیت، یک حکم را جهت تأییدی به مرکز حل منازعات تجارتی معرفی نماید. متعاقباً مدعی علیه فرصت دارد تا در خلال 30 روز از تاریخ دریافت درخواست طرف مقابل یک حکم را جهت تأییدی به مرکز حل منازعات تجارتی معرفی نماید.

4. در صورتیکه مرکز حل منازعات تجارتي به عنوان تلاش ابتدایی، یک حکم را تعیین نماید، طرفین منازعه فرصت دارند تا در خلال 30 روز از تاریخ دریافت درخواست توسط مدعی علیه روی انتخاب یک حکم توافق نمایند و حکم مذکور را غرض تائیدی به مرکز حل منازعات تجارتي معرفی نمایند.
5. در صورتیکه هیچ یک از طرفین طبق فقرات سوم و چهارم این ماده حکم ها را معرفی ننمایند، مرکز حل منازعات تجارتي تجارتي افغانستان، به عنوان تلاش ابتدایی، حکم ها را تعیین می نماید.
6. در صورتیکه طرفین بر یک حکم توافق نموده باشند، طرفین در خلال 30 روز از تاریخ دریافت درخواست توسط مدعی علیه، حکم را تعیین می نمایند.
7. دو حکم تعیین شده باید مشترکاً در خلال 30 روز از تائید حکم دوم، حکم سومی را معرفی نمایند. حکم سوم مسئولیت ریاست بورد حکمیت را بر عهده دارد.
8. به منظور حل و فصل عادلانه و سریع منازعه، مرکز حل منازعات تجارتي با توجه به تمامی حالات مرتبط به قضیه و به عنوان تلاش ابتدایی صلاحیت دارد تا:
 - 1) میعاد های زمانی مندرج این ماده سیزدهم را تغییر نماید، و یا،
 - 2) در صورت عدم توافق طرفین برای تشکیل بورد حکمیت، تمام اعضای بورد حکمیت را تعیین نماید.
9. بر اساس موافقتنامه حکمیت طرفین منازعه، تصامیم که توسط مرکز حل منازعات تجارتي طبق این ماده سیزدهم اتخاذ می گردد، تصامیم نهایی بوده و قابل اعتراض و تجدید نظر نمیباشد.
10. اصطلاح "طرف" در این ماده سیزدهم شامل طرف ثالث نیز میشود که بر اساس ماده دهم این قواعد ملحق پروسه حکمیت گردیده، و اصطلاح "جانب" بطور کلی شامل یک و یا بیشتر مدعی و یا یک و یا بیشتر مدعی علیه میگردد، در صورتیکه قضیه چندین جانب داشته باشد.
11. مرکز حل منازعات تجارتي حکم را که دارای عین تابعیت با یکی از طرفین حکمیت باشد، تعیین نمی کند به استثنای مواردیکه تمام طرفین دارای عین تابعیت بوده، و یا اینکه طرفین طوری دیگری توافق نموده باشند.

ماده چهاردهم: تعیین متخصصین یا اهل خبره توسط بورد حکمیت

1. با در نظر داشت توافق طرفین، بورد حکمیت پس از مشوره با طرفین میتواند:
 - 1) یک یا بیشتر از یک متخصص را جهت ارائه گزارش در مورد موضوعات مطرح در روند حکمیت، تعیین نمایند، مگر اینکه طرفین طور دیگر توافق نموده باشند؛
 - 2) طرفین را مکلف سازد تا معلومات و اسناد مرتبط را به متخصص ارائه و اموال یا سایر دارایی ها را جهت تفتیش و معاینه به متخصص فراهم نماید، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق نموده باشند؛
2. هر متخصص که مطابق این ماده چهاردهم تعیین می شود باید گزارش خویش را بطور کتبی برای بورد حکمیت ارائه نماید؛

3. بعد از دریافت گزارش متذکره؛ بورد حکمیت یک نسخه آنرا با تمام طرفین شریک می نماید. طرفین حق دارند تا ملاحظات خویش را بصورت کتبی در مورد گزارش ارایه نمایند.
4. طبق درخواست هر یک از طرفین یا در صورت لزوم دید بورد حکمیت، متخصص بعد از ارسال گزارش به جلسه استماعیه حاضر گردیده تا طرفین گزارش تخصصی وی را مورد ارزیابی قرار دهند.
5. پرداخت مصارف مرتبط به تعیین متخصص توسط بورد حکمیت تعیین می شود.

ماده پانزدهم: صلاحیت بورد حکمیت

1. بورد حکمیت میتواند تا در خصوص صلاحیت خویش بشمول موجودیت، ساحه تطبیق و اعتبار موافقتنامه حکمیت، تصمیم اتخاذ نماید. بدین منظور، ماده مرتبط به حکمیت در یک قرارداد باید به حیث یک موافقتنامه مستقل و جداگانه از سایر شرایط قرارداد مربوطه تلقی گردیده و تصمیم بورد حکمیت مبتنی بر بطلان و الغای قرارداد مربوطه شرط حکمیت را از اعتبار ساقط ساخته نمی تواند.
2. تصمیم بورد حکمیت در مورد صلاحیت آن به شکل یک قرار قسمی یا نهایی (طوری که قضیه ایجاب می نماید) ثبت میگردد.
3. تصمیم بورد حکمیت در مورد صلاحیت اش مورد اعتراض طرفین در پیشگاه محاکم قرار گرفته نمی تواند، مگر اینکه در قوانین قابل تطبیق داخلی یا بین المللی طوری دیگری پیش بینی شده باشد.
4. طرفین منازعه باید تلاش نمایند تا شفافیت جریان رسیده گی حکمیت را حفظ نموده، به تمامی فیصله های بورد حکمیت احترام گذاشته و آن را اجرا نمایند. احکام این فقره حق اعتراض طرفین بر صلاحیت بورد حکمیت را در موارد محدود و مشخص مندرج فقره سوم این ماده، را اخلاص نمی نماید.
5. حکمیت باید علی الرغم عدم حضور یکی از طرفین در هر مرحله از حکمیت ادامه یابد.

ماده شانزدهم: بیطرفی، استقلالیت و دسترسی به بورد حکمیت

1. در جریان مراحل رسیده گی حکمیت هر یک از حکم ها باید در مقابل هر یک از طرفین دعوا و وکلای مدافع شان بی طرف و مستقل باشند. مسئولیت بیطرفی و استقلالیت (حکم ها) در تمامی مراحل حکمیت لازمی می باشد.
2. بعد از تائید و انتصاب، هیچ یک از حکم ها نمی تواند در جریان رسیدگی حکمیت با هیچ یک از طرفین و یا وکلای مدافع شان ارتباط یک جانبه برقرار نمایند.
3. قبل از تائید یا انتصاب، هر حکم باید اظهارنامه را امضا نماید که در اظهارنامه مذکور استقلالیت، بی طرفی و قابل دسترس بودن خویش را برای حل و فصل منازعه به صفت یک حکم ابراز نماید. چنین اظهارنامه باید حاوی موارد و مطالب ذیل باشد:

(1) ارایه معلومات در عرصه تمام موارد و حقایق که از دیدگاه یک شخص معقول ویا هم طرفین ممکن

به استقلالیت و بی طرفی وی در جریان حکمیت ارتباط گیرد

- 2) تاریخ و یا تاریخ احتمالی تمامی مصروفیت ها یا تعهدات مشخص یا پیش بینی شده که ممکن حکم در جریان یک سال کاری برای پیش برد رسیدگی حکمیت حاضر شده نتواند.
- 3) ارایه جزئیات تمام وظایف و فعالیت های انجام شده در بدل معاوضه ، ارتباط اجرایی و غیر اجرایی که ممکن با طرفین منازعه یا و کلای شان یا هم با شرکای آنان مرتبط باشد.
4. بعد از تائید و انتصاب، هر یک از حکم ها باید فوراً بصورت کتبی تمامی حقایق و موارد را که در بند اول فقره سوم این ماده شانزدهم ذکر گردیده است به مرکز حل منازعات تجارتي ارائه نمایند.
5. در حالیکه یکی از طرفین به تائید و انتصاب یک حکم اعتراض داشته باشد، مرکز حل منازعات تجارتي در مورد چنین اعتراض تصمیم اتخاذ مینماید، چنین تصمیم از طرف مرکز حل منازعات تجارتي نهایی بوده و قابل اعتراض نمی باشد. مرکز حل منازعات تجارتي ملزم نیست دلایل اتخاذ تصمیم اش را در این مورد برای طرفین توضیح دهد مگر اینکه دلایل اتخاذ تصمیم مرکز حل منازعات تجارتي در این مورد به شکل مشترک قبلاً از سوی طرفین منازعه بصورت کتبی مطالبه شده باشد.
6. با پذیرفتن ایفای وظیفه منحیث حکم تحت این قواعد، هر حکم تعهد می سپارد تا وظایفش را مطابق این ماده شانزدهم انجام دهد.

ماده هفدهم: اعتراض علیه حکم و رد حکم

1. هر یک از طرفین منازعه میتوانند در صورت موجودیت حقایق یا احوال معقول که سبب شک و تردید در خصوص استقلالیت و بی طرفی یکی از حکم ها شود، اعتراض خود را در مورد آن حکم به مرکز حل منازعات تجارتي تسلیم نمایند. چنین اعتراض باید:
 - 1) در خلال مدت 15 روز از حصول اطلاع توسط طرف معترض در مورد چنین حقایق یا احوال ، صورت گیرد.
 - 2) اعتراض بصورت کتبی ارائه گردد.
 - 3) اعتراض به مرکز حل منازعات تجارتي و هم یک نسخه آن برای هر یک از طرفین ارسال گردد.
 - 4) اعتراض شامل شرح دلایل که بر مبنی آن اعتراض صورت میگرد، باشد.
2. مسئولیت اثبات تاریخ که طرف معترض از حقایق و احوال مندرج فقره اول این ماده هفدهم مطلع گردیده است، بر عهده طرف معترض میباشد.
3. پس از دریافت اعتراض، مرکز حل منازعات تجارتي حکم مورد اعتراض، طرفین قضیه و سایر حکم ها را از اعتراض متذکره مطلع ساخته و برای آنان زمان کافی میدهد تا ملاحظات خویش را در زمینه ارائه نمایند.
4. مورد حکمیت مکلف است تا در مورد اعتراض حکم تصمیم اتخاذ نماید مگر اینکه طرفین به رد حکم مورد اعتراض توافق نمایند یا حکم مورد اعتراض از سمت خود استعفا بدهد. تصمیم مورد حکمیت در مورد رد حکم مشروط به بررسی مرکز حل منازعات تجارتي بوده و چنین تصمیم به طرفین و سایر حکم ها توسط مرکز حل منازعات تجارتي شریک ساخته میشود.

5. مرکز حل منازعات تجارتي ميتواند بر اساس يکي از دلايل ذيل يک حکم را رد و يا در سمت وي حکم ديگري را انتصاب نمايد:

(1) در صورت اعتراض موفق

(2) وفات

(3) استعفاي

(4) توافق طرفين

6. اگر يک حکم بنا بر هر دليلي بشمول دلايلي مندرج فقره پنجم اين ماده هفدهم رد يا تبديل گردد، مرکز حل منازعات تجارتي صلاحيت دارد تا روي روش تبديلي آن حکم، حسب احوال، تصميم اتخاذ نمايد.

7. در صورت تبديلي يک حکم، رسيدگي به حکميت از مرحله اي مجدداً آغاز ميگردد که حکم تبديل شده در آن انجام وظايف خویش را متوقف ساخته است مگر اينکه بورد حکميت طور ديگري تصميم اتخاذ نمايند.

ماده هجدهم: محل حقوقی حکمیت

1. طرفين ميتوانند در هر زماني قبل از تشكيل بورد حکميت بصورت کتبي براي تعيين محل حقوقی حکميت به توافق برسند.

2. طرفين ميتوانند در هر زمان بعد از تشكيل بورد حکميت مشروط بر توافق کتبي و قبلي بورد حکميت، بصورت کتبي براي تعيين محل حکميت به توافق برسند.

3. در صورت عدم توافق طرفين بر تعيين محل حقوقی حکميت، بورد حکميت ميتواند با در نظر داشت تمامی حالات قضيه محل حقوقی حکميت را تعيين نمايد.

ماده نوزدهم: قانون حاکم

طرفين ميتوانند در مورد قانون حاکم يا قابل تطبيق بر حکميت توافق نمايند. در صورت عدم توافق طرفين، بورد حکميت قانون حاکم قابل تطبيق را تعيين مينمايد. در تعيين قانون حاکم، بورد حکميت ميتواند قانونی را انتخاب نمايد که نزديکترين ارتباط را با ماهيت منازعه داشته باشد.

ماده بيستم: زبان در روند حکمیت

1. طرفين ميتوانند بر زبان مورد استفاده در رسيدگي حکميت توافق نمايند.

2. در صورت عدم توافق طرفين در مورد زبان حکميت، زبان حکميت دري يا پشتو می باشد و بورد حکميت به صلاحيت کامل خود يکي از اين زبان ها را براي پيشبرد روند حکميت انتخاب می نمايد.

3. بورد حکميت مکلف است تا با در نظر داشت سهولت طرفين، زبان حکميت را انتخاب نمايد.

4. در حالاتيکه يک و يا بيشتر از يک طرف و يا حکم ها (در صورتیکه تاييد شده باشند)، تبعه افغانستان نباشند، زبان حکميت انگليسی می باشد؛ مگر اينکه طرفين طوري ديگري توافق نموده باشند.

ماده بیست و یکم: انتخاب منشی اداری

1. در صورتیکه بورد حکمیت منشی اداری را تعیین نماید، حق الزحمه منشی باید بطور مستقیم توسط بورد حکمیت پرداخت گردد.
2. مرکز حل منازعات تجارتي فهرستی از اسامی منشی های اداری را برای بورد حکمیت ارایه مینماید. بورد حکمیت میتواند از آن فهرست منشی (منشی های) اداری را انتخاب و تعیین نماید.
3. منشی های اداری مکلف به رعایت ماده شانزدهم این قواعد میباشند.

ماده بیست و دوم: طرز رسیدگی حکمیت

1. بورد حکمیت باید در مشوره با طرفین، جلسه استماعیه راجع به موضوعات شکلی و تقسیم اوقات اجراءات حکمیت را به شکل حضوری و یا از طریق تلفون یا کنفرانس تصویری تدویر نماید.
2. بورد حکمیت باید محل فزیکي هر یک از جلسات استماعیه حکمیت را بعد از مشوره با طرفین تعیین نماید.
3. بورد حکمیت مکلف است تا در مشوره با طرفین، سندی را تحت عنوان ("لایحه و ظایف") در خلال مدت یک ماه از تشکیل بورد حکمیت تهیه می نماید، مگر اینکه طرفین از تهیه چنین سندی صرفنظر کرده باشند. این لایحه و ظایف توسط بورد حکمیت و طرفین امضاء شده و حاوی معلومات ذیل می باشد:
 - (1) اسم و جزئیات کامل تماس طرفین؛
 - (2) جزئیات کامل تماس تیم مدیریت قضایای حکمیت مرکز حل منازعات تجارتي افغانستان؛
 - (3) معلومات در مورد سابقه اجراءات شکلی مرتبط به منازعه به شمول طرز تعیین و تاریخ تعیین بورد حکمیت و تاریخ های که طرفین اسنادی مهم حکمیت را دریافت نموده باشند؛
 - (4) خلص منازعه توسط طرفین و مطالبه طرفین به شمول مبلغ پولی مورد منازعه در صورتیکه مشخص باشد؛ و
 - (5) ارجاع کامل به موافقتنامه (یا موافقتنامه های) حکمیت که بر آن استناد شده است، و تمام جزئیات دیگر مرتبط به حکمیت مانند زبان حکمیت، محل حقوقی حکمیت و قانون قابل تطبیق بر حکمیت.
4. هرگاه یکی از طرفین بنا بر هر دلیلی از امضاء نمودن ("لایحه و ظایف") امتناع ورزد، چنین لایحه و ظایف به مرکز حل منازعات تجارتي جهت تأیید ارسال می گردد، و با تأیید مرکز حل منازعات تجارتي لایحه و ظایف مرعی الاجراء پنداشته شده و حیثیت امضای طرف امتناع کننده را کسب می نماید.
5. قبل از تشکیل بورد حکمیت، مرکز حل منازعات تجارتي طرفین را مکلف میسازد تا اسناد را که صلاحیت نمایندگان منتخب شان را برای رسیده گی حکمیت ثابت سازد، ارایه نمایند.
6. بعد از تشکیل بورد حکمیت، بورد حکمیت طرفین را مکلف میسازد تا اسناد لازم را که صلاحیت نمایندگان شان را برای رسیده گی حکمیت ثابت سازد، ارایه نمایند.
7. هر یک از طرفین می توانند قبل از امضای "لایحه و ظایف" ادعای جدیدی را مطرح نمایند؛ بعد از امضای لایحه و ظایف، پذیرش ادعاهای جدید فقط از صلاحیت بورد حکمیت می باشد.

8. در صورتیکه برای رسیده گی حکمیت لایحه و ظایف وجود نداشته و تهیه نشده باشد، پذیرش ادعاهای جدید طرفین از صلاحیت بورد حکمیت می باشد؛ بورد حکمیت باید تصمیم خویش را در این زمینه، کتباً اتخاذ و اعلان نماید.
9. هرگاه یکی از طرفین در هر مرحله از جریان رسیده گی حکمیت وکیل جدیدی را تعیین نماید، باید هویت وکیل را کتباً در اسرع وقت به اطلاع بورد حکمیت برساند. عدم ارائه همچون اطلاع باعث می شود تا بورد حکمیت به صلاحیت خود وکیل جدید را فاقد صلاحیت بداند.
10. بورد حکمیت مکلف است تا تنها در صورت توافق کتبی طرفین اصل انصاف را بر ماهیت منازعه تطبیق نماید.

ماده بیست و سوم: برخورد مساویانه با طرفین

بورد حکمیت باید با توجه به اینکه رسیده گی حکمیت باید به اسرع وقت و با کمترین هزینه تدویر گردد، در تمام مراحل حکمیت با طرفین به گونه منصفانه و مساویانه برخورد نماید.

ماده بیست و چهارم: رسیده گی حکمیت به اسرع وقت و با کمترین هزینه

1. بورد حکمیت باید سعی و تلاش نماید تا رسیده گی حکمیت را به اسرع وقت و با کمترین هزینه ممکن اجراء نماید.
2. در صورتیکه بورد حکمیت بدون موجودیت دلایل مؤجه در اسرع وقت و با کمترین هزینه به موضوع حکمیت رسیدگی نتواند، این امر باعث جریمه شدن بورد حکمیت توسط مرکز حل منازعات تجارتي گردیده که مرکز طبق صلاحیت خویش جریمه مذکور را در ختم رسیده گی حکمیت از فیس حکم ها وضع مینماید.

ماده بیست و پنجم: شواهد و مدارک اثباتیه

1. بورد حکمیت برای هر یک از طرفین فرصت مناسب را فراهم می سازد تا ادعاها و دفاعیه های خویش را ارایه نمایند.
2. بورد حکمیت با در نظر داشت مقتضیات اجراء عادلانه و حالات قضیه در جریان رسیده گی حکمیت، صلاحیت دارد تا شواهد و مدارک اثباتیه، و نیز شهادت شفاهی و کتبی شاهد را اجازه دهد.
3. بورد حکمیت قابلیت قبول بودن، مرتبط بودن و اهمیت یا قوت شواهد و مدارک اثباتیه را تشخیص می کند، مگر اینکه طرفین طوری دیگری توافق نموده باشند.
4. بورد حکمیت می تواند قبل از تدویر جلسات هر یک از طرفین را مکلف سازد تا کتباً هویت هر یک از شهود و محتوای شهادت شانرا که غرض ادای شهادت در جلسه استماعیه حاضر میگردند، ارایه بدارند.

5. بنابر درخواست یکی از طرفین و یا بنابر تصمیم خویش بورد حکمیت میتواند از شاهد که طرف مقابل به شهادت کتبی وی استناد می کند، بخواهد تا برای سوال و جواب شفاهی در جلسه استماعیه حکمیت در مقابل بورد حکمیت حاضر گردد. هرگاه شاهد مورد نظر در جلسه استماعیه بدون دلیل مؤجه حاضر نگردد، بورد حکمیت می تواند از عدم حضور وی نتیجه گیری مقتضی نموده، و با در نظر داشت شرایط و حالات قضیه تمام و یا قسمتی از مدارک اثباتیه ارائه شده شاهد مذکور را رد نماید.

ماده بیست و ششم: تدابیر مؤقت

1. بنابر درخواست یکی از طرفین، بورد حکمیت صلاحیت دارد تا اقدامات مؤقتی را روی دست گیرد، این اقدامات به شکل قرار مؤقت یا قرار قسمی صادر شده می تواند؛ اقدامات متذکره شامل موارد ذیل بوده ولی محدود به این موارد نمی باشد:
 - 1) بورد حکمیت قرار منع اقامه دعوی را در حالیکه یکی از طرفین موافقتنامه (موافقتنامه های) حکمیت را نقض نماید، و یا امکان چنین نقض متصور باشد، صادر می نماید. صلاحیت بورد حکمیت برای صدور چنین قرار، تحت تاثیر حالت اعتراض علیه صلاحیت بورد حکمیت در جریان رسیده گی حکمیت، قرار نمی گیرد.
 - 2) در حالاتی که مناسب پنداشته شود و در صورت اثبات دلیل موجه و استعجالیت توسط طرف درخواست کننده، دستور پرداخت تضمین برای مصارف توسط یک طرف منازعه علیه طرف دیگر؛
 - 3) در حالیکه مناسب پنداشته شود، قرار مؤقت برای انتقال اموال یا داری، و یا پرداخت پول توسط یکی از طرفین در یک حساب امانت؛ و
 - 4) قرارهایی که هدف آن حفظ داری و یا مدارک مرتبط به رسیدگی حکمیت باشد؛
2. طرفین توافق می نمایند که در تمام مراحل رسیده گی حکمیت با حسن نیت عمل نموده و در هیچ محکمه علیه یک دیگر روی عین منازعه مورد رسیدگی حکمیت، اقامه دعوا نمی کنند.

ماده بیست و هفتم: طرز تدویر جلسات

1. طرفین حق دارند در هر مرحله از جریان رسیده گی حکمیت به طور مشترک از بورد حکمیت بخواهند تا جلسه استماعیه را دایر نموده و یا از آن صرف نظر نماید.
2. جلسات استماعیه می تواند از طریق کنفرانس تصویری یا تلفونی و یا حضوری (یا هم ترکیبی از این سه) دایر گردد.
3. در صورت عدم توافق طرفین، بورد حکمیت میتواند به صلاحیت خود پیرامون تدویر یا عدم تدویر، نوعیت، روش و محل جلسه استماعیه، و یا اینکه قضیه تنها مطابق اسناد رسیده گی شود، تصمیم اتخاذ نماید.

4. تمامی جلسات استماعیه سری برگزار می گردند، مگر اینکه طرفین طوری دیگری بصورت کتبی توافق نمایند.

5. مورد حکمیت پیرامون تدویر جلسات استماعیه بصورت کتبی به طرفین اطلاع مناسب می دهد.

ماده بیست و هشتم: قرار حکمیت

1. مورد حکمیت می تواند در مراحل مختلف، قرار های جداگانه را روی موضوعات مختلف به شمول مصارف حقوقی، صادر نماید. چنین قرارهای حکمیت مانند هر قرار دیگری که توسط مورد حکمیت صادر میشود دارای عین اعتبار بوده، نهایی و مرعی الاجراء می باشد.

2. مورد حکمیت قرار را به صورت کتبی صادر می نماید. ذکر دلایلی که قرار بر آن مبتنی است در قرار حکمیت حتمی میباشد مگر اینکه طرفین بر عدم ارایه دلایل توافق نموده باشند. تاریخ و محل صدور قرار حکمیت نیز در قرار ذکر میگردد.

3. برای اینکه قرار حکمیت مدار اعتبار باشد، قرار حکمیت باید حد اقل توسط اکثریت اعضای مورد حکمیت به امضاء برسد.

4. در صورتیکه نظر مخالف در مورد قرار صادره از سوی یک حکم موجود باشد، موجودیت چنین نظر و خلاصه آن درج قرار می گردد.

5. در حالاتیکه بیشتر از یک حکم به موضوع مورد منازعه رسیدگی مینماید و مورد حکمیت نتواند روی یک موضوع به اتفاق آرا تصمیم گیرد، باید تصمیم به اکثریت آرا گرفته شود و در حالاتیکه این اکثریت نیز نتواند تصمیم اتخاذ نماید، عضو که ریاست مورد حکمیت را بر عهده دارد، در مورد تصمیم اتخاذ مینماید.

6. در حالاتیکه فقط یک حکم به موضوع مورد منازعه رسیدگی میکند، حکم متذکره و یا هم در حالات بیش از یک حکم، عضو که ریاست مورد حکمیت را بر عهده دارد، مسوولیت تسلیمی و ارائه قرار حکمیت را به مرکز حل منازعات تجارتي دارد. مرکز حل منازعات تجارتي بعد از تایید قرار توسط دفتر ثبت این مرکز طرفین را در مورد قرار اطلاع داده و نسخه از آن را در اختیار طرفین قرار می دهد؛ مشروط بر اینکه تمام هزینه و مصارف حکمیت به مرکز حل منازعات تجارتي پرداخت شده باشد. چنین مراسلات از طریق ایمیل بر علاوه نسخه چاپی در صورتیکه یکی از طرفین تقاضا نماید، صورت میگردد.

7. برای هر یک از طرفین منازعه یک نسخه قرار تسلیم میشود و یک نسخه آن در مرکز حل منازعات تجارتي نگهداری می شود.

8. تمام قرار های حکمیت نهایی و لازم الاجرا می باشند. طرفین با موافقت به رسیده گی حکمیت مطابق این قواعد به طور قطعی از حق شان برای استیناف طلبی، بررسی مجدد قضیه و یا هم توسل به محکمه یا هر نهاد حقوقی دیگر جهت اعتراض علیه قرار صادره صرفنظر می نمایند؛ مشروط به اینکه چنین صرفنظر معتبر باشد.

9. در صورتیکه طرفین در ارتباط به حل و فصل منازعه فی مابین خویش به توافق برسند، بورد حکمیت می تواند چنین توافق را بر اساس تقاضای کتبی طرفین توافق را به حیث قرار ثبت میکند (قرار به اساس توافق طرفین).

ماده بیست و نهم: اصلاح و تفسیر قرار حکمیت

1. هر یکی از طرفین میتوانند در خلال مدت 30 روز از تاریخ دریافت قرار حکمیت با ارسال اطلاعیه کتبی به مرکز حل منازعات تجاری و سایر طرفین قضیه از بورد حکمیت درخواست نماید تا اشتباهات حسابی، انشایی یا طباعتی، ابهام یا سایر اشتباهات مشابه را اصلاح نماید.
2. در صورتیکه بورد حکمیت درخواست متذکره را مؤجه تلقی نماید پس از مشوره با طرفین بورد حکمیت مکلف است تا در خلال مدت 30 روز از تاریخ دریافت درخواست از جانب مرکز حل منازعات تجاری تجاری افغانستان، اشتباهات را تصحیح نماید. هر نوع اصلاح در قرار حکمیت به شکل یک یادداشت صورت میگیرد.
3. بورد حکمیت می تواند پس از مشوره با طرفین اشتباهاتی مندرکه فقره 1 این ماده (اشتباهات حسابی، انشایی یا طباعتی، ابهام یا سایر اشتباهات مشابه) را به ابتکار خود طی یک یادداشت در خلال مدت 30 روز از تاریخ صدور قرار حکمیت، اصلاح نماید.

ماده سی ام: مصارف حکمیت

1. مصارف حکمیت شامل مصارف و حق الزحمه بورد حکمیت و هزینه خدمات یا هزینه اداری مرکز حل منازعات تجاری (بشمول هزینه ثبت قضیه حکمیت) می باشد.
2. مقدار مصارف حکمیت با توجه به ماهیت و پیچیده گی منازعه توسط مرکز حل منازعات تجاری تعیین می گردد. در حالاتی که مبلغ مورد منازعه مشخص نباشد، مصارف حکمیت چنین منازعه وقتی تثبیت می گردد که طرفین معلومات و ملاحظات کتبی خویش را با اسناد مثبت در زمینه مبالغ مورد منازعه تسلیم نمایند.
3. مصارف حکمیت (به استثنای هزینه ثبت قضیه حکمیت) باید بطور مساویانه توسط طرفین پرداخت گردد و بر اساس درخواست مرکز حل منازعات تجاری طرفین مکلف اند تا مصارف حکمیت را به شکل پیش پرداخت، تحویل مرکز حل منازعات تجاری نمایند ("پیش پرداخت مصارف").
4. بعد از دریافت درخواست حکمیت، مرکز حل منازعات تجاری میتواند از مدعی تقاضا نماید تا یک مبلغی که توسط مرکز حل منازعات تجاری جهت تأمین بخش از مصارف حکمیت تعیین میشود را الی تنظیم لایحه وظایف به مرکز حل منازعات تجاری پرداخت نماید.
5. هر گاه طرفین از تنظیم لایحه وظایف صرف نظر نمایند، مصارف حکمیت مبلغی میباشد که مصارف مرتبط به حکمیت را الی زمان تعیین قواعد قابل تطبیق بر شکلیات قضیه حکمیت و جدول زمانی با طرفین توسط بورد حکمیت را تأمین نماید.

6. مصارف حکمیت مطابق به ضمیمه های شماره ۱ و ۲ این قواعد تعیین می گردد.
7. مقدار مبلغ پیش پرداخت که توسط مرکز حل منازعات تجارتي بر اساس این ماده سی ام تعیین میگردد در جریان رسیدگی حکمیت قابل تغییر می باشد. در تمام موارد و حالات، هر یکی از طرفین آزادانه می تواند تا سهم پیش پرداخت طرف دیگر را در صورتیکه وی نتواند سهم پیش پرداخت خود را پرداخت نماید، بپردازد.
8. هر گاه یکی از طرفین از درخواست پرداخت سهم پیش پرداخت خویش امتناع ورزد، مرکز حل منازعات تجارتي بعد از مشوره با بورد حکمیت از آن میتواند تقاضا نماید تا رسیدگی حکمیت را متوقف سازد و یک مدت زمان را تعیین نماید که کمتر از 15 روز نباشد. با ختم مدت متذکره چنین پنداشته میشود که از ادعاهای مربوطه انصراف شده است.
9. هرگاه یکی از طرفین نتواند سهم مصارف حکمیت خویش را بپردازد میتواند جهت تصمیم گیری مرکز حل منازعات تجارتي اعتراض در رابطه به انصراف از ادعا های مربوطه را در مدت زمان فوق الذکر انجام دهد. چنین اعتراض باعث تعلیق شدن میعاد 15 روز میگردد و بعد از تصمیم مرکز حل منازعات تجارتي در مورد اعتراض ادامه میابد.
10. انصراف از ادعا مطابق این ماده سی ام مانع ارایه عین ادعا در زمان بعدی و رسیدگی مجدد شده نمی تواند.
11. هزینه ثبت ادعا و یا قضیه که از ان انصراف شده مسترد نمی گردد.
12. مصارف معقول و مناسب حکم ها در ارتباط به حکمیت با ارایه اسناد و رسید های مربوطه توسط بورد حکمیت قابل پرداخت می باشد. عدم ارایه اسناد و رسیده ها باعث عدم پرداخت مصارف متذکره می گردد.
13. مصارف حکمیت در هر مرحله از رسیدگی حکمیت الی زمان صدور قرار نهایی حکمیت توسط مرکز حل منازعات تجارتي قابل بررسی مجدد می باشد.
14. بورد حکمیت صلاحیت اتخاذ تصمیم مبنی بر پرداخت تمام و یا قسمتی از مصارف حقوقی و یا دیگر مصارف یک طرف توسط طرف دیگر را طی صدور یک قرار دارا میباشد.
15. بورد حکمیت در مورد تعیین مقدار یا مبلغ مصارف حقوقی طوریکه مناسب بداند و معقول باشد تصمیم اتخاذ مینماید. بورد حکمیت چنین تصمیم را بادر نظر داشت حالات قضیه، نتیجه و برخورد طرفین در رسیدگی حکمیت بشمول هر نوع همکاری در تسهیل رسیدگی حکمیت و یا هر نوع برخورد غیر مناسب طرفین که سبب تاخیر رسیدگی حکمیت گردیده باشد، اتخاذ نماید. دلایل مؤجه برای چنین تصمیم در قرار حکمیت مربوط به تعیین این مصارف، ذکر می گردد.

ماده سی و یکم: مصونیت

با در نظر داشت احکام قوانین، هیچ یک از اعضای مرکز حل منازعات تجارتي یا بورد حکمیت، و نه هم هیچ یک از متخصصین که توسط بورد حکمیت یا توسط طرفین تعیین می گردند، در برابر طرفین در ارتباط به اجراءات یا عدم اجراءات مربوط به حکمیت مسئول پنداشته نمیشوند، به استثنای حالاتیکه اجراءات یا عدم اجراءات مرتبط به تخلف عمدی آنان بوده باشد. طرفی که مدعی موجودیت تخلف متذکره است مسئولیت اثبات انرا را به عهده دارد.

ماده سی و دوم: محرمیت

- 1) طرفین تعهد می نمایند تا تمام قرار های حکمیت، بشمول کلیه مواد و مطالب حکمیت و تمامی اسنادی را که توسط طرف مقابل در جریان حکمیت ارائه می شود بطور محرم نگهدارند مگر اینکه اسناد متذکره در دسترس عامه قرار داشته باشد و همچنان مشروط بر اینکه موارد و حالاتیکه افشای این معلومات از نظر قانونی توسط یکی از طرفین بمنظور حفظ و تعقیب حق قانونی اش و یا هم به منظور انفاذ قرار حکمیت و یا اعتراض علیه آن، لازم باشد.
- 2) بحث و مذاقه بورد حکمیت در میان اعضای بورد محرم نگهداشته میشود مگر اینکه افشای آن مطابق قانون قابل تطبیق لازم باشد و همچنان در صورتیکه افشای امتناع یک حکم از حضور در رسیدگی حکمیت توسط سایر اعضای بورد حکمیت لازم پنداشته شود.
- 3) مرکز حل منازعات تجارتي نمی تواند قرار حکمیت و یا بخش از آن را بدون رضایت قبلی و کتبی طرفین و بورد حکمیت نشر کند.

ماده سی و سوم: ختم رسیدگی حکمیت

1. رسیدگی حکمیت با صدور قرار نهایی حکمیت و یا بر اساس دستور بورد حکمیت مطابق به فقره دوم این ماده، خاتمه میابد.
2. بورد حکمیت می تواند دستور ختم رسیدگی حکمیت را در حالات ذیل صادر نماید:

- 1) در صورتیکه مدعی از ادعای خویش منصرف شود؛ مگر اینکه مدعی علیه بر علیه مدعی ادعای متقابل داشته باشد، یا مدعی علیه بر علیه انصراف ادعا از جانب مدعی اعتراض نماید و بورد حکمیت منافع قانونی مدعی علیه را در حل و فصل نهایی منازعه دریافت نماید.
- 2) در صورتیکه طرفین بر اختتام رسیدگی حکمیت توافق نمایند.
- 3) در صورتیکه بورد حکمیت دریابد که ادامه رسیدگی حکمیت بنابر هر دلیل دیگری، غیر ضروری و غیر ممکن باشد.

ضمیمه شماره 1

مصارف خدمات اداری مرکز حل منازعات تجاری

هزینه ثبت قضیه: 6500 افغانی (غیر قابل باز پرداخت) توسط مدعی

شماره	مقدار مدعی بها طرفین	فیس اداری مرکز
1	منازعات بین 1 الی 200,000 افغانی	10,000 افغانی
2	منازعات بین 200,001 الی 500,000 افغانی	5.5%
3	منازعات بین 500,001 الی 1,000,000 افغانی	2.5%
4	منازعات بین 1,000,001 الی 2,500,000 افغانی	1.5%
5	منازعات بین 2,500,001 الی 5,000,000 افغانی	1%
6	منازعات بین 5,000,001 الی 10,000,000 افغانی	0.8%
7	منازعات بین 10,000,001 الی 30,000,000 افغانی	0.6%
8	منازعات بین 30,000,001 الی 50,000,000 افغانی	0.5%
9	منازعات بین 50,000,001 الی 75,000,000 افغانی	0.4%
10	منازعات بین 75,000,001 الی 100,000,000 افغانی	0.3%
11	منازعات بین 100,000,001 الی 500,000,000 افغانی	0.2%
12	منازعات بین 500,000,001 الی 1,000,000,000 افغانی	0.11%
13	منازعات بیشتر از 1,000,000,000 افغانی	0.07%

ضمیمه شماره 2

فیس حکمیت مرکز حل منازعات تجارتی

شماره	مقدار مدعی بها طرفین	حکم ۱	حکم ۲
1	افغانی 1 الی 200,000	10,000 افغانی	18,000 افغانی
2	افغانی 200,001 الی 500,000	3.8%	6%
3	افغانی 500,001 الی 1,000,000	3%	5.5%
4	افغانی 1,000,001 الی 2,500,000	2.5%	4.4%
5	افغانی 2,500,001 الی 5,000,000	2%	3.80%
6	افغانی 5,000,001 الی 10,000,000	1.5%	3%
7	افغانی 10,000,001 الی 30,000,000	1%	1.40%
8	افغانی 30,000,001 الی 50,000,000	0.8%	1.10%
9	افغانی 50,000,001 الی 75,000,000	0.6%	0.90%
10	افغانی 75,000,001 الی 100,000,000	0.5%	0.8%
11	افغانی 100,000,001 الی 500,000,000	0.12%	0.25%
12	افغانی 500,000,001 الی 1,000,000,000	0.09%	0.15%
13	منازعات بیشتر از 1,000,000,000	0.08%	0.11%

ماده پیشنهادی حکمیت مرکز حل منازعات تجارتي افغانستان

هر گونه منازعه ناشی از این و یا در ارتباط این قرارداد شامل اعتبار، موجودیت، اجرا، تفسیر و فسخ آن باید توسط حکمیت در مرکز حل منازعات تجارتي افغانستان مطابق قواعد حکمیت این مرکز که با استناد به این ماده پذیرفته شده اند، حل و فصل گردد.

محل حقوقی حکمیت باید [شهر و یا کشور] باشد.

تعداد حکم ها باید [یک و یا سه] شخص باشد.

زبان مورد استفاده حکمیت باید [.....] باشد.

AFGHANISTAN
CENTER FOR
COMMERCIAL
DISPUTE
RESOLUTION

د افغانستان
د سوداګريزو
شخړو
حل مرکز

مرکز حل
منزعات
تجارتی
افغانستان

